

SİRKÜLER
Sayı: 2013/8

İstanbul, 03.01.2013
Ref: 4/8

Konu:

2013 YILINDA GEÇERLİ OLACAK ASGARI ÜCRET TUTARLARI İLAN EDİLMİŞTİR

30.12.2012 tarih ve 28512 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı ile 2013 yılında geçerli olacak olan asgari ücret tutarları tespit ve ilan edilmiştir. Buna göre, 2013 yılında geçerli olacak **brüt** asgari ücret tutarları aşağıdaki gibidir.

1-01.01.2013 – 30.06.2013 döneminde uygulanacak brüt asgari ücret tutarları

	01.01.2013 – 30.06.2013	
	Günlük	Aylık
16 yaşından büyük işçiler	32,62	978,60
16 yaşından küçük işçiler	27,97	839,10

2-01.07.2013 – 31.12.2013 döneminde uygulanacak brüt asgari ücret tutarları

	01.07.2013 – 31.12.2013	
	Günlük	Aylık
16 yaşından büyük işçiler	34,05	1.021,50
16 yaşından küçük işçiler	29,25	877,50

Saygılarımızla,

**DENG DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danı mandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan m  avirli imiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETK NER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray   RED K

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli M   r

gogredik@mazarsdenge.com.tr

TEBLİĞ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından:

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI

Karar Tarihi : 27/12/2012

Karar No : 2012/1

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesi gereğince, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin asgari ücretini tespit etmekle görevli Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 4/12/2012 tarihinde başladığı çalışmalarını 27/12/2012 tarihine kadar sürdürmüş ve yaptığı dört toplantı sonucunda;

- 1) Milli seviyede tek asgari ücret tespitine, oybirliğiyle,
- 2) 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 32,62 (otuziki altmışiki) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 34,05 (otuzdört sıfır beş) Türk Lirası olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oy çokluğuyla,
- 3) 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 27,97 (yirmiyedidoksanyedi) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 29,25 (yirmidokuz yirmibeş) Türk Lirası olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oy çokluğuyla,
- 4) İş bu Kararın, 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanan Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 11 inci maddesi gereğince Resmî Gazete'de yayımlanmasına oy birliğiyle, karar verilmiştir.

GEREKÇE

Asgari ücret, bilindiği gibi ödenmesi zorunlu olan en az ücrettir.

Asgari ücretin belirlenmesini düzenleyen Asgari Ücret Yönetmeliği uyarınca, asgari ücret, pazarlık ücreti değildir.

Asgari ücretin belirlenmesi sırasında, Komisyonumuz, bu çerçevede bir karar alınması için çalışmış, işçilerin geçim şartları ve 2013 yılı enflasyon hedefi gibi faktörleri değerlendirmiştir.

İşte bu çerçevede hareket eden Komisyonumuz; 16 yaşını doldurmuş işçiler için günlük asgari ücreti; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 32,62 (otuziki altmışiki) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 34,05 (otuzdört sıfır beş) Türk Lirası olarak belirlemiştir.

16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 27,97 (yirmiyedidoksanyedi) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 29,25 (yirmidokuz yirmibeş) Türk Lirası olarak belirlenmesi Komisyonca kabul edilmiştir.

Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 11 inci maddesi gereğince, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nca belirlenen asgari ücretler, Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihi izleyen ayın ilk gününden itibaren yürürlüğe girecektir.

**İŞÇİ TEMSİLCİLERİNİN ASGARİ ÜCRET
KARŞI OY GEREKÇESİ**

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işveren-devlet kesimi temsilcileri, 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir aylık asgari ücretini 01 Ocak-30 Haziran 2013 tarihleri arasında brüt 978,60 ve net 773,97 lira (asgari geçim indirimi dahil), 01 Temmuz-31 Aralık 2013 tarihleri arasında ise brüt 1.021,50 lira ve net 804,69 lira (asgari geçim indirimi dahil) olarak oy çokluğuyla belirlemiştir.

Komisyonunda işçi kesimi adına görev yapan TÜRK-İŞ (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) temsilcileri karara muhalif kalmış ve çoğunluk görüşüne aşağıdaki gerekçeyle katılmamıştır:

“Asgari ücret, işçi ve ailesinin günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak, bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücretidir. Pazarlık ücreti değildir. Asgari ücretin belirlenmesinde, diğer ücret çeşitlerinin aksine işçinin emeği değil insan olma kimliği ön plandadır. Ücretin temel insan haklarının güvencesi altında bir sosyal hak niteliğini taşıması, asgari ücretin kaynağını ve temelini oluşturmaktadır. İşçiye, ailesiyle birlikte insanca yaşaması için yeterli bir ücretin garanti edilmesidir.

Anayasanın 55 inci maddesinde ‘asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur’ denilmektedir.

Asgari ücretin belirlenmesi çalışmalarında göz önünde tutulması gereken öncelikli husus, çalışanların karşı karşıya bulundukları geçim koşullarıdır. Çalışanlara insan onurunun gerektirdiği yaşama düzeyini sağlamaya yetecek

asgari ücretin belirlenmesi, bu işle görevlendirilen Komisyonun gözetmesi gereken temel ilke ve anayasal zorunluluktur. Ancak asgari ücret belirlenirken “çalışanların” değil ‘işverenlerin’ durumu dikkate alınmış ve talepleri belirleyici olmuştur.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, geçim koşullarını hesaplaması için Türkiye İstatistik Kurumu’na (TÜİK) görev vermiştir. Devletin resmi kurumunun Kasım 2012 tarihi itibarıyla tek işçi için hesapladığı tutar net 1.025,40 liradır. Yapılan bu hesaplamada ‘çalışanın ailesi’ dikkate alınmamıştır.

İşçi kesimi, öncelikle TÜİK tarafından belirlenen net tutarın temel alınmasını, sonradan öngörülen 2013 yılı enflasyon hedefi ile refah payı ilavesi gerektiğini, sonuç itibarıyla, bu yöntemle belirlenecek asgari ücretin önemli adım ve başlangıç olacağını Komisyonda ifade ve talep etmiştir. Ancak devletin resmi kurumu TÜİK tarafından belirlenen tutar bile Komisyonda görev yapan işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından pazarlık konusu yapılmış ve asgari ücret daha düşük belirlenerek, oy çokluğuyla kabul ve ilan edilmiştir.

Komisyonun işveren-devlet temsilcilerinin oy çokluğuyla belirlediği günlük 25,80 lira asgari ücret tutarıyla, çalışanların aileleri ile birlikte gıda, konut (kira, elektrik, su, yakıt), giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden, minimum düzeyde bile olsa, karşılaması mümkün değildir. Günlük asgari ücrete yapılan yaklaşık 1 liralık artış sonucu çalışanlar, aileleri ile birlikte -bir kez daha- yoksulluğa, insana yakışmayan olumsuz yaşama koşullarına terk edilmiştir. Asgari ücretli çalışanlar, işveren-devlet temsilcileri tarafından sorumlusu olmadıkları ve fakat mağduru oldukları ekonomik ve sosyal politikaların bedelini yüklemek durumunda bırakılmışlardır.

Türkiye’nin, rekabet şartlarını düşük ücret politikasıyla sağlamak doğrultusunda bir anlayışı egemen kılarak ekonomik ve sosyal kalkınmasını sağlaması yönündeki anlayış Komisyon çalışmalarına -yine- egemen olmuştur.

İşveren-devlet temsilcilerinin oy çokluğuyla belirlenen asgari ücret, G20 ülkeleri arasında yer alan ve Dünyanın 16’ncı ekonomisi olmakla iftihar edilen ülkeye yakışmamaktadır. Komisyon çalışmalarında dile getirilen ülkenin ekonomik durumuyla ilgili olumlu gelişmeler işçilerin günlük yaşantısına ve gelirine yansımamıştır. Bu yaklaşım gelir eşitsizliğini ve adaletsizliği daha da büyötmektedir.

Asgari ücret ile en düşük kamu çalışanı maaşı arasında yapılacak kıyaslama, bu alanda yıllardır sürdürölen haksız ve yanlış uygulamaları, çalışanlar arasında yapılan ayrımcılığı ortaya koymaktadır. Komisyona Maliye Bakanlığı’ndan gelen bilgi, verilmesi muhtemel enflasyon zammı hariç, 2013 yılı Ocak ayında en düşük brüt memur maaşının 1.836,72 TL olduğunu göstermiştir. Komisyonun işveren-devlet kesimi temsilcilerince belirlenen asgari ücret, bu fiili durumu da dikkate almamış, çalışanlar arasında ayırım yapılmıştır. Komisyon, toplumda adalet duygusunun zedelenmesine zemin oluşturmuştur.

Komisyon tarafından alınan karar sonucu 2013 yılının ilk altı aylık döneminde asgari ücretli olarak çalışan bekar her işçi asgari geçim indirimi sonrası her ay devlete 51,38 lira gelir vergisi ödeyecektir. Asgari ücretli çalışanın üzerindeki vergi yükünün azaltılması doğrultusunda düzenleme yapması gereken siyasal iktidar “istihdamı artırmak ve işsizliği önlemek” gerekçesiyle, sigortalı çalıştıran özel sektör işverenlerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarının Hazinece karşılanması yönünde teşvik uygulanmasını 5763 sayılı Yasayla düzenlemiştir. Böylece işverenin yüzde 19,5 olan SGK işveren primi oranı yüzde 14,5’e indirilmiştir. Bu düzenlemeyle işveren her asgari ücretli için 48,91 lira daha az prim ödeyecektir.

Diğer bir ifadeyle; asgari ücretli işçinin nafakasından kesilerek ödenen 51,38 lira vergi, devlet tarafından asgari ücretli işçi çalıştıran işverene 48,91 lira olarak geri dönmektedir. Devlet sosyal koruma görevini iktisaden zayıf olan işçiden yana kullanmamıştır.

Belirlenen bu asgari ücret, ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların önemli bir göstergesidir. Siyasal iktidarın ve işverenlerin çalışanlara yaklaşımının yansımasıdır.

Asgari ücretin tanımında, ‘...zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek’ ifadesi yer almaktadır.

Devletin resmi kurumu tarafından bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle belirlenen ve de pazarlık ücreti olmayan bu tutar, Komisyonda temsil edilen işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından pazarlık konusu olmuş ve asgari ücret, daha başlangıçta, olması gerekenden 251,43 lira daha düşük belirlenmiştir. Böylece asgari ücret, belirlendiği andan itibaren yetersiz, çelişkili ve tutarsız olmuştur. Aile unsuru dikkate alınmadan, insana yaraşır geçim koşullarını sağlamaktan uzak olarak belirlenen asgari ücret yürürlükte olduğu her ay eksik ödenmektedir.

Türkiye, demokrasinin, işçi hak ve özgürlüklerinin, sosyal koruma uygulamalarının olmadığı, tartışma konusu edildiği ülkelerde uygulanan ücret politikalarını, asgari ücret düzeyini emsal alan yaklaşımları benimseyen bir ülke durumuna getirilmiştir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarında yer alan işçi kesimi temsilcileri olarak, yapılacak çalışmalarda şu unsurların temel alınması savunulmuştur:

- Anayasa’da yer alan “geçim şartları” yaklaşımının dikkate alınması;
- İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutarın esas olması;
- İşçinin ve ailesinin harcama kalıbının esas alınması ve hesaplamalarda Türkiye İstatistik Kurumu verilerinin

kullanılması;

- Bilimsel verilerle hesaplanan net tutarın işçinin eline geçmesinin sağlanması;
- Sanayi/tarım veya bölge, yaş, cinsiyet ayırımı yapılmadan asgari ücretin ulusal düzeyde tek tutar olması;
- İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınması, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal ve “insan onuruna yaraşır” bir ücret olarak kabul edilmesi;
- İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirmenin ayrıca TÜİK tarafından bilimsel olarak belirlenecek tutara ilave edilmesi;

- Belirleme yapılırken en düşük devlet memuru maaşının dikkate alınması;
- Gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay içermesi;

TÜRK-İŞ’in asgari ücret belirleme çalışmalarında savunduğu bu görüşleri Komisyon çalışmalarında yeterince dikkate alınmamıştır. Bu ilkeler temel alınmadan belirlenen asgari ücret düzeyinin yeterli ve “insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi” sağlamadığı açıktır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu’nun işveren-devlet kesimi temsilcilerinin oy çoğunluğuyla belirlenen asgari ücrete, gerek miktar ve gerek belirleme yöntemi açısından yukarıda sıraladığımız gerekçelerle katılmıyoruz ve işçi kesimi olarak muhalif kalıyoruz.”